

Thomas, mijn tweelingbroer

preek n.a.v. Johannes 20:24-29

Introductie: eerst zien en dan geloven... zo zitten wij mensen in elkaar.

Lezen: Johannes 20:24-29

En Thomas, een der twaalven, genaamd Didymus, was niet met hen, toen Jezus daar kwam. De andere discipelen dan zeiden tot hem: Wij hebben de Here gezien! Maar hij zeide tot hen: Indien ik in zijn handen niet zie het teken der nagels en mijn vinger niet steek in de plaats der nagels en mijn hand niet steek in zijn zijde, zal ik geenszins geloven. En na acht dagen waren zijn discipelen weer in het huis en Thomas met hen. Jezus kwam, terwijl de deuren gesloten waren, en Hij stond in hun midden en zeide: Vrede zij u! Daarna zeide Hij tot Thomas: Breng uw vinger hier en zie mijn handen en breng uw hand en steek die in mijn zijde, en wees niet ongelovig, maar gelovig. Thomas antwoordde en zeide tot Hem: Mijn Here en mijn God!

Jezus zeide tot hem: Omdat gij Mij gezien hebt, hebt gij geloofd? Zalig zij die niet gezien hebben en toch geloven.

De 'ongelovige Thomas' noemen ze hem vaak. Hij zag het helemaal niet meer zitten. Geef hem eens ongelijk! Het was toch eigenlijk precies zo afgelopen als hij altijd al gezegd had?

Hoe vaak hadden de Joden niet geprobeerd om Jezus te doden? Ze hadden Hem eens van een berghelling in de afgrond willen gooien. (Luc. 4:29) Een andere keer wilden ze Hem in Jeruzalem stenigen; Jezus kon toen nog maar net ontkomen! (Joh. 10:31, 39) Dat was Thomas niet vergeten!

Weer een tijdje later wilde Jezus naar Bethanië, dat lag nota bene maar een paar kilometer van Jeruzalem vandaan. Dat was levensgevaarlijk! Thomas had toen tegen de andere discipelen gezegd: **"Laten wij ook gaan om met Hem te sterven."** (Joh. 11:16) Gelukkig was dat reisje op zich goed afgelopen: de Here Jezus had de gestorven Lazarus weer levend gemaakt. Maar het gevolg was wel dat de leiders van het volk op diezelfde dag officieel plannen begonnen te maken om Jezus te doden. (Joh. 11:53) En uiteindelijk was ze dat gelukt; Jezus was dood...

Thomas had het allemaal van dichtbij meegemaakt. Ook hij was weggevlucht uit de tuin, toen Judas met een groep soldaten Jezus gevangen nam. Hij had gezien hoe zijn Heer aan het kruis op Golgotha geslagen was, met grote spijkers door Zijn handen en voeten. Hij had gehoord, dat Jezus zei: **"Het is volbracht!"** en even later had een soldaat een speer in zijn zij gestoken om zeker te weten dat Jezus dood was. Tenslotte was het dode lichaam in een graf gelegd met een grote steen ervoor. De droom was over en uit...

Dan is het toch onbegrijpelijk, dat er mensen zijn die zeggen dat Hij leeft!? Die vrouwen met hun achterlijke gebazel, dat ze Hem gezien hebben... **zotteklap!** Eerst kon niemand van de discipelen dat geloven. (*Luc. 24:11*) Maar even later begonnen ook Petrus en Johannes van die wartaal uit te slaan; dat het graf open en leeg was en zo... ja, Petrus zou Hem zelfs hebben ontmoet! Daarna kwamen Kleopas en zijn vriend uit Emmaüs; zij zeiden zelfs dat ze met Jezus aan tafel gezeten hadden. Vervolgens zou Hij bij alle discipelen tegelijk zijn geweest, terwijl de deur op slot was! Ja, ja, nou ze zagen echt spoken! Dat kan toch allemaal niet? Je kon hem nog meer vertellen, maar in die sprookjes geloofde hij niet meer. Pas als hij Jezus met eigen ogen had gezien, ja, dán was het echt waar.

De 'ongelovige' Thomas. Ergens vind ik dat geen goede naam. Was hij écht zo ongelovig? Wat deed hij dan daar in huis bij de andere discipelen? Volgens de bijbel hoorde hij er nog steeds bij: in vers 24 staat dat hij '**één der twaalven**' was. Hij was er alleen niet bij toen Jezus was verschenen op de paasmorgen. Hij had niets *gezien*. Trouwens, de andere discipelen geloofden de verhalen van de vrouwen eerst net zo min. (*Marc. 16:14*) Zij wilden het ook eerst met eigen ogen zien.

Ik kan Thomas eigenlijk best goed begrijpen. Weet je, als ik op school uit de bijbel vertel, dan hoop ik eigenlijk altijd dat ineens de deur opengaat en dat dan de Here Jezus binnenkomt. Wat zou dat geweldig zijn! Alle kinderen zullen dan wel moeten geloven, dat Hij leeft en écht bestaat. Maar dat is tot nu toe helaas nog nooit gebeurd... Ja, ik kan Thomas prima begrijpen. Of twijfel *jij* nooit!? Zou Jezus wel echt bestaan?

Nou ja, dat Hij geleefd heeft in Israël is ongetwijfeld waar. Daar hebben zoveel mensen over geschreven en verteld; niet alleen de Bijbel schrijft daarover. Het is voor iedereen duidelijk dat Jezus echt geleefd heeft. En dat Hij echt gestorven is, kun je ook niet tegenspreken. Want dat verhaal kun je in allerlei boeken lezen en veel mensen zijn daar getuige van geweest. Al die mensen die daar onder aan het kruis op Golgotha stonden: de vrouwen, de discipelen, de voorbijgangers, de soldaten, de Joodse leiders; ze kunnen er allemaal van vertellen. Nee, aan Jezus leven en sterven hoef je niet te twijfelen. Dat is heus echt gebeurd.

Maar dan wordt het moeilijk: Hij lééft, zeggen ze... Dat wordt lastig te begrijpen. Dat kun je toch niet geloven? Zijn dat niet gewoon mooie woorden, die wel hoopgevend zijn, maar toch ongelofelijk? Als Hij leeft, waar is Hij dan nu? In de hemel, zeggen ze. Maar wat heb je daaraan als bewijs dat Hij leeft? Zijn er mensen geweest die Hem met eigen ogen levend hebben gezien, na zijn opstanding uit de dood?

Ja, die zijn er! En het zijn er meer dan alleen de vrouwen en de discipelen. Veertig dagen lang (*de tijd tussen Pasen en Hemelvaart*) is Hij verschenen aan een heleboel mensen. Niet alleen maar als een spook die voorbij flitst, nee, Hij heeft met ze gegeten en gepraat. Hij heeft zijn volgelingen in die veertig dagen alles uitgelegd over het Koninkrijk van God. (*Luc. 24:27, 44-45*) Het aantal mensen dat dit heeft meegemaakt, is groter dan je misschien denkt.

Lees maar eens mee in 1 Corinthe 15: 3-8 ... **Christus is gestorven voor onze zonden, naar de Schriften, en Hij is begraven en ten derden dage opgewekt, naar de Schriften, en Hij is verschenen aan Kefas, (dat is Petrus) daarna aan de twaalfen. Vervolgens is Hij verschenen aan meer dan vijfhonderd broeders tegelijk, van wie het merendeel thans nog in leven is, doch sommigen zijn ontslapen. Vervolgens is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan al de apostelen; maar het allerlaatst is Hij ook aan mij (Paulus) verschenen...** (*Toen Jezus aan Paulus verscheen, was Hij trouwens al opgevaren naar de hemel!*)

Zouden al deze mensen liegen? Veel van de mensen die er openlijk voor uit kwamen dat ze in een levende Jezus geloofden, hebben dat met de dood moeten bekopen. Petrus en Andreas zijn bijvoorbeeld gekruisigd en Paulus is gestorven in Rome. Waarom zouden deze mensen hun leven over hebben gehad voor dat geloof?

Dat komt omdat geloven voor deze mensen niet iets vaags was. Zij geloofden niet in een droom, maar in een Persoon! In een Man die ze zelf gezien en gesproken hadden. Geloven was voor hen 'vertrouwen'. Vertrouwen in Iemand die meer is dan een mens: Hij is God, die zichzelf gegeven heeft voor hen. Hij was een echte Vriend, die zijn leven over had voor mensen die Hem – toen het moeilijk werd – in de steek lieten. En ondanks die ontrouw bleef Hij zijn vrienden opzoeken. Zo'n Vriend is pas betrouwbaar.

Dat verhaal van Gods trouw en liefde wilden ze in de hele wereld vertellen. Het was ook de opdracht die ze van Jezus meekregen: vertel het aan de mensen, **"maakt al de volken tot mijn discipelen"**. Voor die boodschap, voor die Persoon, wilden deze mensen desnoods wel sterven.

Maar ja, zul je zeggen... Dat is mooi, maar hoe kan ik dan weten, dat Jezus leeft? Die vraag stelde Thomas dus ook. Eerst zien en dan geloven! Iedereen zegt het, maar ik twijfel toch...

Plotseling staat Jezus daar weer, Thomas is er nu ook bij. De deuren waren dicht, maar Jezus staat in het midden en zegt: "Vrede zij u!" Dan kijkt Hij Thomas aan en nodigt hem uit om te controleren of Hij het echt is: kijk en voel maar, Ik ben het! Maar Thomas hoeft niet meer te voelen, hij kan alleen maar zeggen: **"Mijn Here en mijn God!"** Dat is een mooie belijdenis! Hij noemt Jezus niet alleen maar Here, maar MIJN Here. Thomas gaat zelfs nog een belangrijke stap verder, hij erkent dat de Here Jezus ook Gód is, en wel ZIJN God. In één klap is alle twijfel verdwenen en veranderd in aanbidding: Jezus is zijn Heer, zijn God, de eeuwig levende God. Hij had het nu zelf gezien.

De Here Jezus is niet eens boos op hem, Hij stuurt Thomas niet weg, omdat hij het eerst niet geloofde. Zie je wel, Jezus is een echte vriend! Thomas blijft vanaf nu bij Petrus en de andere discipelen, (*Joh. 21:2, Hand. 1:13*) want ook hij is helemaal overtuigd.

Nog steeds heb *jij* daar niet zoveel aan. Maar daar komt nu hopelijk verandering in! Want er is nog iets bijzonders aan het verhaal van Thomas. Het staat namelijk volgens mij speciaal voor jou en mij in de bijbel.

Thomas had een bijnaam: Didymus. Zijn naam betekent – zowel in het Aramees/Hebreeuws als in het Grieks – “de tweeling”. Maar... waar is zijn tweelingbroer? Of zijn tweelingzus? Nergens in de bijbel lezen we wie de andere helft was van de tweeling. Vreemd, want tweelingen voelen zich zo vaak heel erg met elkaar verbonden. Ik kan me toch haast niet voorstellen, dat Thomas de enige van de twee was, die Jezus volgde. Toch lezen we nergens iets over zijn broer of zus.

Toen ik hier over nadacht kwam er ineens een rare gedachte bij me op: volgens mij ben IK de tweelingbroer van Thomas. En JIJ bent misschien zijn tweelingzus! Gek hè? Ik voel me namelijk als een tweelingbroer met hem verbonden. Ik kan hem zo goed begrijpen! Ook ik wil Jezus volgen, zelfs wel tot in de dood. Maar ik ken ook die twijfel... Is het allemaal echt waar? Ik zou ook zo graag die wond willen zien in Jezus zij en met mijn vinger voelen aan de wonden in Zijn hand...

Maar dat kan niet, want de Here is nu in de hemel, zegt de bijbel. Daar is Hij om voor jou en mij een plekje in orde te maken. Als Hij daarmee klaar is, komt Hij weer terug om ons mee te nemen naar de hemel. Als je Jezus kent, ken je ook de weg naar dat huis in de hemel. (*Joh. 14:2-4*)

Mooie woorden, maar is het wel echt? Toen de Here Jezus vertelde over de weg naar het huis van zijn hemelse Vader, was het weer Thomas, die zijn twijfel uitsprak: **“Here, wij weten niet waar Gij heengaat; hoe weten wij dan de weg?”** (*Joh. 14: 5*)

Thomas houdt niet van mooie woorden. Hij heeft graag zekerheid – net als ik. Hij blijft vragen stellen – net als ik. Maar één ding doet hij niet: hij loopt niet weg. Dat doen heel veel mensen wel, als ze over Jezus horen. Maar Thomas blijft bij Jezus en zijn discipelen komen, ondanks zijn twijfels en zijn vragen – net als ik. Dáárom voel ik me zo verbonden met hem; daarom kan ik hem mijn tweelingbroer noemen.

Toen Thomas vroeg naar de weg, gaf Jezus een prachtig antwoord: **“Ik ben de weg en de waarheid en het leven!”** Drie dingen zegt Hij: Jezus is de weg terug naar God; door Zijn dood en opstanding staat de deur naar de hemel weer wagenwijd open. Jezus is ook de waarheid; alles wat Hij zegt en belooft is echt waar. En Hij is het leven! Hij is niet dood, maar Hij leeft. Dat is de waarheid en voor wie dat gelooft is in de hemel een plekje gereserveerd.

Thomas had dit allemaal kunnen weten, toch twijfelde hij eraan. Maar inmiddels heeft hij het met eigen ogen gezien: Jezus leeft! Zijn woorden en beloften bleken echt de waarheid te zijn. En 40 dagen later stond hij erbij op de berg, toen Jezus naar de hemel ging om een plaats klaar te maken voor de gelovigen. Thomas is al heel lang geleden gestorven, maar ik weet zeker, dat hij nu in de hemel is bij de Here Jezus. Met eigen ogen ziet hij nu elke seconde van de eeuwigheid, dat Jezus de weg naar de hemel is, de absolute waarheid en het eeuwige leven!

En daarom staat het verhaal van Thomas voor jou en mij in de bijbel. Hij is onze tweelingbroer, die het met eigen ogen gezien heeft. Omdat ik me zo met hem verbonden voel, mag ik het zeker weten, ook al zie ik het niet. Jezus is ook *mijn* Here en *mijn* God. En als ik twijfel? Dan lóóp ik niet weg, maar ik vráág naar de weg, de waarheid en het leven. Dan zoek ik gelovige mensen op, die me kunnen vertellen dat het tóch echt waar is. Mensen die me verzekeren, dat Jezus leeft. Dan lees ik de bijbel en vind daarin de verhalen van al die getuigen, die er zelfs hun leven voor over hadden. Dan kom ik het verhaal van mijn tweelingbroer tegen. Dan lees ik wat Jezus ook tegen MIJ zegt, als Hij aan Thomas vraagt: **“Omdat gij Mij gezien hebt, hebt gij geloofd? Zalig zij, (jij! ik! wij!) die niet gezien hebben en toch geloven.”**

‘Zalig’ zijn we; dat betekent ‘te feliciteren’. Wij zijn niet zielig, omdat we geloven in Iemand die we nog nooit gezien hebben! Nee, we zijn juist te feliciteren. Dat had je niet verwacht, hè? Jezus bedoelt daarmee, dat Hij trots is op de mensen die op Hem vertrouwen zonder dat ze Hem gezien hebben.

Geloven is zeker weten, zonder te zien. (*Hebr. 11:1*) Als je dat geloof vasthoudt, is Jezus trots op je. En je geduld zal dan ook zeker beloond worden. Jezus is toch de weg en de waarheid en het leven? Hij heeft iets beloofd: Hij komt terug. Dan zal Hij – net als toen bij de discipelen – plotseling verschijnen om ons mee te nemen naar de hemel! (*1 Thess. 4:17*) Dan kun je het Hem persoonlijk zeggen: **“Mijn Here en mijn God!”** Want **“wij zullen Hem zien gelijk Hij is.”** (*1Joh. 3:2*)

Als straks de Here Jezus terugkomt op de wolken, zal iedereen het zien en moeten erkennen: **“Waarlijk, dit is Gods Zoon.”** (*vgl. Math. 27:54, Openb. 1:7*) Iedereen, gelovig of ongelovig, zal Jezus eens zien neerdalen uit de hemel, met macht en majesteit. (*Math. 24:30, Marc. 13:26*) Dan kan niemand er meer omheen! Of je nu wilt of niet, je moet je voor die grote Koning neerbuigen.

Maar ik geloof het ooggetuigenverslag van Petrus, Jacobus, Johannes, Paulus en al die anderen nú al, vrijwillig. Ik hoef het niet eerst met eigen ogen te zien, want daar heb ik het verhaal van mijn tweelingbroer Thomas voor. Ik wacht wel tot straks, als de Here Jezus me komt halen. Heb jij, ondanks je twijfels en vragen, dat geduld ook? Dan ben je te feliciteren, zegt de Here Jezus.

Amen

14 april 2002